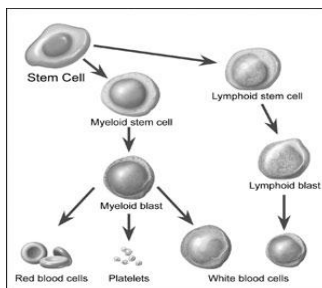

لوسمی

گروه هدف: بیماران پیوند مغز استخوان
تهیه و تنظیم: مژگان سرمد (سرپرستار)
زیر نظر: دکتر بابک نجاتی (رئیس بخش)
تاریخ تهیه: بهار ۱۳۹۹
تاریخ بازنگری: بهار ۱۴۰۱

آموزشهای خودمراقبتی:

رعایت یک سری نکات بهداشتی جهت پیشگیری از بروز عفونت لازم است.

در اتاق بیمار هر گونه وسیله غیر ضروری مخصوصا گلدان نباید باشد، تا از تجمع گرد و غبار جلوگیری شود
شتشوی کامل دست ها قبل از خوردن غذا و بعد از هرجابت مزاج ضروری است.

رعایت بهداشت دهان و دندان (مسواک زدن با مسواک نرم پس از هر وعده غذا و شب ها قبل از خواب) لازم است.

کسانی که از بیمار مراقبت می کنند و ملاقات کننده ها نباید بیش از دو نفر باشند و حتما از نظر بیماریهای عفونی باید کنترل شوند. (مثلا به هیچ وجه نباید سرما خوردگی داشته باشند)

بیمار بعد از شیمی درمانی باید از حضور در اجتماعات شلوغ خودداری کند (کلاس های درس ، سینما ، مساجد و زیارت گاهها)

لازم است بیماران حداقل یک روز در میان با مواد شوینده معمولی استحمام کنند.

بهتر است لباسهای بیمار با پودر شستشو حداقل دو بار در هفته انجام شود و پس از شستشو در آفتاب قرار بگیرد.

گردگیری و نظافت اتاق بیمار باید هر روز با وسایل تمیز انجام شود.

داروهای تجویز شده برای بیمار شما بسیار ضروری هستند و این داروها باید به موقع و با میزان تعیین شده مصرف شوند.

بیمار شما باید از خوردن میوجات و سبزیجات خام به مدت یک ماه خودداری کنند البته در صورت کمپوت سیب و آناناس که به صورت بهداشتی تهیه شده نیز اشکالی ندارد.

از مصرف غذاهای نفاخ جلوگیری شود
مصرف آجیل، پسته، فندق، شکلات، آدامس و سایر تنقلات ممنوع می باشد

پختن غذا باید کاملا به صورت بهداشتی انجام شود.
مصرف فراورده های لبنی غیر پاستوریزه مجاز نیست.
مصرف ادویه جات، ترشی، سس های مختلف، و نیز سرخ کردن بیش از حد غذا خودداری گردد.

بیمار شما باید حتما در روزهای تعیین شده به درمانگاه مراجعه کند. انجام به موقع آزمایشات درخواست شده از سوی پزشک
معالجات ضروری است. در صورت بروز هر یک از علائم زیر

تب بالای ۳۸/۵، لرز، تنفس مشکل و یا بسیار سریع
سوزش ادرار، ادرار خونی، اسهال، سردرد طول کشیده
خستگی و حساسیت، ضعف و بی اشتها
بیش از ۶ ساعت نداشتن ادرار برای بیش از ۸ الی ۶ ساعت
حتما به پزشک معالج اطلاع داده شود.

منابع:

برونر و سودارت. پرستاری داخلی - جراحی " سرطان و مراقبت های خاص مراحل پایان زندگی".
استانداردهای شیمی درمانی. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

سایت: www.imamreza.tbzmed.ac.ir

لوسمی حاد

یکی از سرطان‌های مربوط به سلول‌های سفید خون در مغز استخوان یا بافت‌های مربوط به دستگاه لنفاوی (غدد لنفاوی، طحال، کبد) می باشد. این سلول‌های تکثیر یافته داخل بافت تجمع یافته، به داخل جریان خون ریخته و در نهایت سایر بافت‌ها را درگیر می‌سازند.

انواع شایع لوسمی عبارتند از:

۱. لوسمی لنفوبلاستیک حاد (ALL) که به ویژه در کودکان شایع‌تر است،
۲. لوسمی میلو بلاستیک حاد (AML). لوسمی حاد شایع‌ترین نوع سرطان در کودکان است، این بیماری در هر دو جنس و در هر سنی بروز می‌کند ولی در جنس مذکر شایع‌تر است. بیشترین میزان بروز لوسمی لنفوبلاستیک حاد بین سنین ۵-۲ سالگی رخ می‌دهد.

علل بیماری

علت دقیق آن نامعلوم است، ولی عوامل مستعدکننده احتمالی زیادی وجود دارد.

عوامل خطر (ریسک فاکتورها)

- سابقه خانوادگی لوسمی
- مواجهه بیش از حد با اشعه ایکس (اشعه تابی)
- اختلالات مادرزادی، به ویژه نشانگان داون
- دوقلوهای کاملاً مشابه
- تماس با بنزن‌ها و سایر مواد شیمیایی صنعتی سمی
- مصرف داروهای سیتوتوکسیک
- سرکوب دستگاه ایمنی ناشی از بیماری یا داروها
- استعمال دخانیات

علائم شایع

- تب خفیف
- خستگی
- رنگ پریدگی پیشرونده؛ احساس ناخوشی عمومی
- کبودشدگی آسان پوست و خونریزی خودبه‌خودی (خونریزی بینی، خونریزی لثه، یا طولانی شدن مدت قاعدگی در خانم‌ها)
- بزرگی طحال و درد شکم
- حساس شدن به عفونت‌ها، به ویژه پنومونی [ذات‌الریه]
- عفونت‌های دهانی به صورت زخم و درد دهان
- سردرد و خواب‌آلودگی، در صورت درگیری پرده‌های مغزی (مننژ)

پیشگیری

بیماری قابل پیشگیری نیست و در صورت وجود سابقه خانوادگی لوسمی، قبل از تشکیل خانواده مشاوره ژنتیک، بایستی مدنظر قرار گیرد.

تشخیص

چنانچه فردی علائم فوق را داشته باشد بایستی به پزشک مراجعه کند. ممکن است پزشک بیمار را معاینه بدنی نموده و سؤالاتی در مورد سابقه شخصی و یا خانوادگی بیماری داشته باشد. همچنین پزشک ممکن است تست‌های آزمایشگاهی مخصوصاً آزمایشات خونی را درخواست نماید.

زیرا لوسمی موجب افزایش تعداد گلبول‌های سفید خون می‌شود. همچنین موجب می‌شود مقادیر پلاکت و هموگلوبین کاهش یابد. آزمایشگاه همچنین خون را از نظر نشانه‌های تاثیر لوسمی روی کبد و کلیه کنترل می‌کند. وروش نهایی تشخیص نمونه برداری از مغز استخوان میباشد که به دو روش بیوپسی از مغز استخوان و یا کشش مغز استخوان جهت بررسی سلولهای سرطانی میباشد.

درمان:

بسته به نوع و شدت بیماری، از شیمی درمانی، درمان بیولوژیک، اشعه درمانی (رادیوتراپی) و پیوند مغز استخوان استفاده می‌شود.

مراحل درمانی :

۱. تزریق داروهای ضدسرطان (شیمی درمانی) برای از بین بردن سلول‌های سرطانی
 ۲. تزریق خون و پلاکت در صورت نیاز
 ۳. در برخی موارد رادیوتراپی.
- فروکش بیماری (رمیسیون) هنگامی اطلاق می‌گردد که هیچ شواهدی از وجود سلول‌های سرطانی در خون و مغز استخوان وجود نداشته باشد. در صورت عود لوسمی پس از فروکش اولیه، پیوند مغز استخوان ممکن است برای بیماران در نظر گرفته می‌شود.